

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás
Vyšlo: 9.1.2007
Číslo: Ročník 16 (2006), Číslo 4
Sekce: Šumné knihovny
Název článku: Základem je kniha
Autor: Marcela Fraňková
Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=752>

Základem je kniha

Marcela Fraňková

Městská knihovna Červený Kostelec prožila za poslední léta dost chvil, které nebyly jednoduché, a nalézat cestu dál bylo těžké. Poslední léta minulého století byla ve znamení počátků rekonstrukce domu, ve kterém knihovna sídlí, a také nového pojetí knihovnictví v souvislosti s nástupem elektronických informačních systémů. Není bez zajímavosti, že fond knihovny byl připraven k elektronickému půjčování jako jeden z prvních v okrese.

V době těchto velkých knihovních přeměn onemocněla ředitelka Zdeňka Příbylová a po dlouhé těžké nemoci na sklonku roku 2001 zemřela. Malý kolektiv, kde je spolupráce denní nutností, byl touto osudovou ranou zasažen, ale nemohl ponechat službu veřejnosti osudu a musel i v oslabení pracovat.

Poté, co v polovině roku nastoupila do funkce nová ředitelka, bylo třeba navázat na předchozí práci a krok za krokem budovat knihovnu jako centrum informací a vzdělání pro občany města. Práce nelehká v souvislosti s celkovou situací ve společnosti, která v porevolučním chvatu a materiálním opojení jako by zapomněla, že existuje také klidná chvílka s knihou jako prostředkem komunikace s osudy jiných, ale i se sebou, jako prostředek uvědomění si svých problémů v kontextu problémů prožitých jinými lidmi, jako prostředek sebeuvědomění a sebezdokonalení. Jako by kniha - ten nestárnoucí prostředek přenosu a šíření informací, ten zvláštní druh zboží, které má kromě své ceny také svou hodnotu, najednou neměla sílu oslovovat. Jako bychom už měli žít pouze s elektronickými informacemi. Jenže – vždy je třeba přemýšlet, neukvapovat se a promítat si věci do historických kontextů. Věci se potom jeví jako méně zmatené. I kniha v historickém popasování s elektronikou obstála. A nejen to. Přijala ji ke svému zdokonalení. A to je dobře. Výsledkem je úžasné množství nádherných knih, které vyšly v posledních letech. Ať už je čteme v podobě papírové nebo elektronické, zůstávají pro nás kvalitním zdrojem informací.

V červenokostelecké knihovně bylo o pestrost a kvalitu knihovního fondu vždy dobře pečováno. V rámci finančních možností byl vždy budován s ohledem na všechny skupiny čtenářů. To platí stále, s tím, že je velmi pečlivě volen způsob nabývání knih, aby bylo možno co nejvíce preferovat zájmy dětí a studentů. Tato cílová skupina je zahrnuta do projektu pravidelných setkání, na kterých je kniha východiskem i prostředkem působení na dětského a dospívajícího čtenáře. Budování knihovního fondu pro děti a mládež je doplňováno systémem pravidelných besed pro předškolní a školní mládež. Práce čtenářského kroužku byla v posledních dvou letech nahrazena úterními podvečerními kluby. Změna, která není jen formální, přinesla v práci oddělení pro mládež a i pro výsledky práce celé knihovny kvalitativní posun. Je nepochybné, že doba přináší i ze strany dětských uživatelů vůči knihovně nové nároky. V případě úterních klubů jsou naplňovány hlavně svobodnou volbou tématu a neomezováním věku. Naopak je dobře, když třeba starší připraví něco pro mladší kamarády. A základem je v každém případě znovu kniha. Kniha dobře zvolená spolu s tématem, které je živé a inspirující, které vybízí k přemýšlení a diskusi. Děti, kterých se v klubu schází 15 až 20 ve věku 8 až 15 let, jsou dokladem toho, že není pravdou, že děti nic nezajímá, ale že je třeba najít k nim vhodnou cestu, umět jim naslouchat a nechat projevit jejich názory, které jsou zajímavé, čisté a pro nás dospělé velmi dobré k zamyšlení i nad námi samotnými.

Děti potřebují společenství, kde dostávají prostor k tomu, aby mohly říci svůj názor a zároveň slyšet a posoudit názor druhých. Práce s knihou je k tomu skvělým prostředkem. A témata, veselá i

smutná, přináší život sám. Ať už jsou to zvyky a obyčeje spojené s ročním obdobím, seznámení se zajímavými lidmi, s problémy, které se v životě vyskytnou, s radostmi i nemocemi, mezilidskými vztahy, láskou, přátelstvím i chápáním chyb a nedostatků druhých. Žít spolu a dokázat se vzájemně tolerovat se svými přednostmi i chybami. Přejímat zkušenosti a tříbit si jejich pomocí svůj vlastní názor. To a mnohé jiné přináší knihovna dětem trpělivě a s pomocí knížek. Kniha jako jejich pomocník a kamarád je jim prezentována v programu na oslavu umění číst ve slibu prvňáčků skřítku Knihomolíkovi. V něm slibují, že ke knize se budou dobře chovat a vše dobré, co je v nich, budou šířit dál. Děti si uvědomují, že kniha jim může pomoci a poradit. „Vždycky budeš šikovný, chytrý jako liška, když ti bude pomáhat kamarádka knížka,“ říká dětem Knihomolík, který je oblíbenou postavičkou a učí děti hledat a nalézat v knize to, co je zajímavé. V budoucnu si i tito prvňáčci, kterým čtení jde zatím trochu lámaně, najdou v knize obraz svých vzorů, podobnost se svými životy i svými problémy. Zatím se v knihovně učí hrou, slovem, úsměvem, ale i kresbou.

Vliv knížek je průběžně doplňován také o dětské výtvarné práce. Knihovna je místem, kde se děti a mladí scházejí, ale také prezentují svoje umění. Již tři roky jsou vstupní prostory upraveny a spolu s chodbami jsou k dispozici dětským kresbám. Ať už je to prezentace jednotlivých škol ve městě, mateřských či speciálních škol anebo základní umělecké školy. Nejde o honosné expozice, ale o krásné, výtvarně hodnotné a zajímavé práce, které upoutají oči návštěvníků knihovny, a mnozí z nich se ptají: „To skutečně nakreslily děti?“ Ano, jsou to skutečně dětské práce, které si zaslouží, abychom je měli na očích a dokázali si jich vážit. Jsou pro nás dospělé podnětem k zamyšlení a pochopení. A pokud se zastavíme a v klidu se ponoříme do tvarů a barev, uvědomíme si, jak je to krásné, když mladí, i když pod vedením učitelky a s motivací školního známkování, vytvoří práce, z kterých je patrná tvůrčí invence vedená přirozeností a čistotou. Některé expozice jsou vytvořeny rovněž jako reakce na četbu knih. Jsou to hlavně dětské ilustrace k pohádkám nebo zážitky z knih. A je to zase kniha, která inspiruje a přináší radost. V případě naší dětské galerie je ta radost hned dvojitá. První pro čtenáře, druhá pro diváky. Můžeme si jenom přát, abychom si radost knihou předávali dál a co nejčastěji i v době elektroniky a spěchu. Kniha je kniha.